

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Viestinnän koulutusohjelma / Av-median suuntautumisvaihtoehto

Markus Vertanen

VERKKO-OPETUSVIDEON TUOTANTOPROSESSI

Opinnäytetyö 2009

TIIVISTELMÄ

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

Viestintä

VERTANEN MARKUS

Verkko-opetusvideon tuotantoprosessi

Opinnäytetyö

33 sivua

Työn ohjaaja

Osku Kiri, Oppimisteknologiakeskuksen päällikkö

Toimeksiantaja

Oppimisteknologiakeskus Kymiedu

Marraskuu 2009

Avainsanat

Verkko-opiskelu, verkkovideo, opetusvideo, oppimisaihio

Opinnäytetyössä tuotettiin videota opetusmateriaaliksi verkkokurssia varten. Kurssi on työelämän englanti 1, joka on kaikille Kymenlaakson ammattikorkeakoulun opiskelijoille pakollinen. Videon tavoitteina on totuttaa opiskelijat kuulemaan ja ymmärtämään englannin ei syntyperäisiä aksentteja sekä kannustaa opiskelijoita lähtemään vaihtoon. Videolla haastatellaan yhdeksää vaihto-opiskelijaa, jotka ovat tulleet Kotkaan opiskelemaan eri puolilta maailmaa.

Työn ennakkosuunnittelussa pohdittiin opetusmateriaalin kannalta käytännön toteutuksia ja huomattiin, että aivan kaikkia elokuvailmaisun keinoja ei voi tähän opetusvideoon käyttää. Kielten opetuksen kannalta on olennaista, että puhuja näkyy, joten esimerkiksi kuvituskuvia ei voinut suunnattomasti käyttää. Haastattelut kuvattiin kahden päivän aikana ja haastattelijana toimi työn tilaaja, lehtori Maija San. Videointiprojekti toteutettiin oppimisaihioajattelumallia noudatellen, jolloin opetusmateriaalista pyritään tekemään mahdollisimman monikäyttöistä.

Tulevaisuudessa verkko-opetuksen käyttö tulee jatkuvasti kasvamaan, sekä itsenäisen etäopiskelun muotona, että perinteisen luentomuotoisen koulussa käynnin tukemisessa. Suurin kehitys tulee todennäköisesti olemaan opetusmateriaalien käytössä ja siihen opetusaihiomalli tuo hyvän perustan. Laadukkaan videomateriaalin tuottaminen on kallista ja työlästä, mutta monikäyttöisyydellä kustannuksille voi saada vastinetta. Oppimisaihiomalli vaatii kuitenkin, että opettajat sekä muut materiaalien tuottajat jatkavat materiaalinsa myös muiden käyttöön.

ABSTRACT

KYMENLAAKSON AMMATTIKORKEAKOULU

University of Applied Sciences

Media

VERTANEN MARKUS

Bachelor's Thesis

Supervisor

Commissioned by

November 2009

Keywords

The creation process of video material for e-learning

33 pages

Osku Kiri, Manager of Learning technology centre

Kymiedu

Learning technology centre Kymiedu

Network based learning, elearning, learning object,
learning material

The use of network based tools in education is increasing constantly. The biggest benefit comes from the possibility of distance learning and more flexible timeframes compared to traditional lecture based education. Another significant advantage is the opportunity to use different kinds of learning materials in education. Modern computers and networks support the streaming of video and multimedia, so they can easily be adapted to learning platforms.

This thesis aims to study the concept of network education and to focus on the production of learning material for e-learning purposes. The productive part of this thesis was to produce learning material for the Working English 1 -course, which is compulsory for all the students of Kymenlaakso university of applied sciences.

For the production, nine exchange students were interviewed and filmed. The students told about the education systems in their home countries and about their experiences both in their schools back home and during their exchange periods. The exchange students also made some comparison between their home countries and Finland. The production tried to follow the learning object theory, so it had two main purposes. To let students listen and understand non-native English, and to encourage Finnish student to take part in the exchange programs and to study abroad. The subjects discussed in these interviews were so general that the material can easily be used outside of the primary target audience which was the technology students.

The production of qualitative video material for studying takes time and effort and can be expensive. If the quality is low, the audience might question the authenticity of the material and might be distracted from the content. The material needs to be short enough to keep the audience focused. So instead of making one large movie, the material should be divided into several short clips.

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ

ABSTRACT

1	JOHDANTO	6
2	VERKKO-OPISKELU	7
	2.1 Verkko-opiskelun edut	8
	2.2 Verkko-opiskelun haasteet	9
3	OPPIMISALUSTA	10
4	KOHDERYHMÄT	12
5	OPPIMISAIHIOT	12
	5.1 Oppimisasihioiden pedagoginen käyttötarkoitus	14
	5.2 Oppimisasihiomallin hyödyt ja haasteet	15
6	VIDEO OPETUKSESSA	17
7	VIDEO KIELTEN OPETUKSESSA	19
8	VIDEO VERKOSSA	20
9	PRODUKTIIVINEN OSIO	23
	9.1 Ennakkosuunnittelu	24
	9.2 Tekniset valmistelut	25
	9.3 Haastattelut	27
	9.4 Jälkityö	27
	9.5 Ongelmat	28
10	YHTEENVETO	29
11	LÄHTEET	31
	PAINAMATTOMAT LÄHTEET	32

1 JOHDANTO

Kun minulle Kymiedun kautta tarjottiin mahdollisuutta toteuttaa opetusmateriaalia verkkokurssia varten, tartuin tilaisuuteen välittömästi. Vaikka lopputuote ei elokuvailmaisun kannalta ole kovinkaan erikoinen, haasteensa projektille antaa se, että kyseessä on opetusvideo, sekä lopputuotteen julkaisu verkossa. Lisäksi työskentely vaihto-opiskelijoiden kanssa on aina virkistävää.

Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa on opintojeni aikana koko ajan ollut käytössä Moodle verkko-oppimisolusta, mutta omien opintojeni aikana sitä on hyödynnetty melko vähän. Tarjontana verkko-opiskeluun tuntui olevan satunnaisia ja oman suuntautumisen kannalta merkityksettömiä kesäopintoja, jotka suoritetaan täysin etätyöskentelynä. Normaalit luentomuotoiset kurssit olivat pelkkiä luentoja. Toisinaan opettajat kantoivat monisteita sylikaupalla, kun kaikki materiaali ja kalvot olisivat voineet olla myös verkossa. Pahimmillaan istuimme kurssilla, jossa opettaja seiso i piirtoheittimen vieressä, vaihtaen kalvoja nopealla tahdilla ja opiskelijat yrittävät kopioida tekstiä vihkoihinsa ennen kuin kalvo vaihtuu. Tämän kurssin aikana kerätyt muistiinpanot olivat epäselviä ja opiskelijoilla oli lähinnä yksi kysymys: "Mitä tossa lukee?"

Vaikka jo ala-asteen ensimmäiseltä luokalta asti olen toivonut, ettei kouluun tarvitsisi mennä ollenkaan ja nykyaikaiset etäopiskelumenetelmät sen mahdollistaisivat, en itse tunne olevani vielä valmis täysin verkossa suoritettaviin opintoihin. Nykyisin jo ymmärrän sen lisäarvon, jonka saa suoraan kasvokkain tapahtuvasta kontaktista opettajan kanssa ja kuinka paljon helpompaa opiskeluun on keskittyä, kun siirrytään kotioloista luokkahuoneeseen.

Nykyisin tekstisisällön jakaminen netin välityksellä on todella helppoa ja tekniikka on kehittynyt jo niin pitkälle, että internetissä voidaan näyttää valokuvien lisäksi liikkuvaa kuvaa ja ääntäkin. Joten esimerkiksi poissaolojen kohdalla olisi helppoa yrittää pysyä opetuksessa mukana, jos materiaalia jaettaisiin järjestelmällisesti verkossa. Onneksi KyAMK:ssakin tehdään kovasti töitä, että näitä välineitä hyödynnettäisiin enemmän. Tämän opinnäytetyön ansiosta myös minä voin olla mukana tässä kehityksessä.

2 VERKKO-OPISKELU

Graafisen käyttöliittymän myötä 90-luvun alussa tuli internetistä hetkessä koko maailman suosima viestinnän ja tiedonhaun väline. Internet nähtiin myös multistavana opetusvälineenä, joka mahdollistaisi tasa-arvoisuutta opiskelutarjontaan, niin syrjäseuduilla kuin kansainvälisestikin. Verkko-opiskelu ei ole pelkästään internetissä suoritettavia kursseja, vaan verkko-opiskeluksi voidaan laskea kaikki opiskelumuodot, joissa hyödynnetään tietoverkkoja. Usein verkko-opiskelun oletetaan olevan ajasta ja paikasta riippumatonta opiskelua, mutta verkossakin opetuksella on jokin määräaika, jolloin kurssi tulee olla suoritettuna ja tehtävät palautettuna. Lisäksi käyttäjän tulee olla verkkoyhteyden äärellä, joissain tapauksissa jopa koulussa tai työpaikalla, jos opiskelu tapahtuu rajatussa sisäverkossa. Perinteiseen opiskeluun verrattuna verkko-opiskelussa on paljon enemmän joustoa ajan ja paikan suhteen. Ja teknologian kehittyessä joustoa tulee jatkuvasti lisää, ainakin paikan suhteen. (Kalliala 2002, 12 – 13)

Verkon tukemassa lähiopetuksessa opettaja voi jakaa tunneilla käsiteltävän materiaalin opiskelijoille ehkä jo ennen tunnin alkua. Näin opiskelijat voivat etukäteen perehtyä aineistoon ja ehtivät sulatella tietoa ennen luentoa. Verkossa voidaan jakaa myös ohjeita tai lisämateriaalia, jota asiasta kiinnostuneet voivat selailla. Kurssin harjoitustehtävät ovat myös verkossa ja niiden palautus voi tapahtua joko seuraavalla luennolla, tai verkossa opettajan antamaan määräaikaan mennessä. Mahdolliset muutokset aikatauluissa tai muussa materiaalissa voidaan korjata myös jälkikäteen verkkomateriaaliin ja opettaja voi tiedottaa muutoksista opiskelijoille helposti, mikäli he seuraavat aktiivisesti myös verkkooppimisalustaa. (Kalliala 2002, 16 – 22)

Monimuoto-opiskelussa osa opetuksesta on lähiopetusta perinteisin luennoin ja loput suoritetaan itsenäisesti eri tietolähteitä käyttäen. Kurssin suunnittelijasta riippuen painopiste verkkomateriaalien ja lähiopetuksen välillä voi vaihdella suurestikin. Verkko-opiskeluosuuden kasvaessa myös tarve tekniikan toimivuudelle kasvaa. Kun perinteisillä luennoilla vain opettajan tarvitsee tietää, että kalusto luokassa toimii, verkko-opiskelussa jokainen opiskelija tarvitsee jonkin työpisteen, jossa on tietokone ja verkkoyhteys. (Kalliala 2002, 23 – 25)

Verkossa tapahtuvassa itseopiskelussa kurssin suunnittelija laittaa kaiken mahdollisen tiedon opiskelijoiden nähtäville. Materiaalin tulee kuitenkin olla riittävän selkeää ja ymmärrettävää, jotta opiskelijat voivat keskittyä oppimiseen, eikä tehtävänannon ymmärtämiseen. Itseopiskelussa opiskelijoiden ajankäyttö on vapaampaa, kun kurssilla ei välttämättä ole henkilökohtaisia tapaamisia opettajan tai ryhmän kanssa ollenkaan. Tapaamisetkin voivat olla vain aloitusinfo ja loppukoe, mutta muu yhteydenpito tapahtuu verkon välityksellä. (Kalliala 2002, 27 – 28)

2.1 Verkko-opiskelun edut

Verkko-opintojen yleistyminen tuo suuria muutoksia opiskelutapoihin ja tottumuksiin. Perinteisen koulussa käymisen sijaan opiskelu helpottuu myös perheellisille tai työssä käyville, kun verkko-opiskelu antaa joustavuutta ajan ja paikan suhteen. Työelämässä jatkuva tekninen kehitys vaatii jatkuvaa oppimista, mutta enää ei henkilöstöä tai asiakkaita tarvitse kerätä samaan koulutustilaan opettajan luo. Liikkumisen tarpeen väheneminen tuo säästöjä matkakulujen lisäksi myös tarvittavien tilojen määrässä, kun koulujen opetustiloissa voidaan kouluttaa suurempia opiskelijamääriä ja lähiopetukseen ei kaikkien tarvitse tulla samaan aikaan. Videoneuvottelulaitteet mahdollistavat lähiopetuksenkin järjestämisen ilman fyysistä luokkahuonetta. Opettajat ja oppilaat voivat keskustella reaaliajassa, vaikka ovat eri paikkakunnilla. Optimaalisessa tilanteessa opiskelija voi suorittaa opintonsa kokonaan toiselta paikkakunnalta. Lisäksi henkilökunnan kapasiteetti kasvaa, kun osa opinnoista tapahtuu itseopiskeluna ja opettajan tehtävät voivat painottua ohjaamiseen ja tehtävien tarkistamiseen. (Kalliala 2002, 24 – 32)

Opiskelumateriaalien käyttö on verkko-opetuksessa helppoa, kun nykyaikaisilla tietokoneilla voidaan käsitellä eri medioita monipuolisesti. Opettaja voi jakaa kurssilla näyttämänsä piirtoheitinkalvot ja lisätä niihin suorat linkit lisätietoon. Lisäksi opetuksessa voidaan helposti käyttää kuvia ja videota, kun jokainen opiskelija voi tutustua itsenäisesti materiaaliin tietokoneella, eikä esimerkiksi videoita tarvitse katsella luokassa pienestä televisiosta. Tietokoneet mahdollis-

tavat myös multimediateosten tai jopa pelien käytön opetusmateriaalina. (Kalliala 2002, 56 – 72)

Internetin välityksellä tapahtuvassa opiskelussa on helppoa ohjata opiskelijat kohti lisätietoja, kun oppimisalustalle on helppoa linkittää myös ulkoisia tietolähteitä internetistä. Hakukoneet, kuten Google, ovat tehokkaita työvälineitä myös itsenäiseen tiedonhakuun. Tiedon hakijan on suhtauduttava kaikkea löytämäänsä kohtaan varauksella ja käytettävä omaa harkintaansa tiedon luotettavuuden arviointiin. Erityisesti huomiota kannattaa kiinnittää siihen, onko tiedon julkaisija tai julkaisuajankohta ilmoitettu? Lisäksi julkaisijasta voi päätellä tiedon oikeellisuuden tai mahdollisesti myös objektiivisuuden. Eri yritykset saattavat jakaa tietoa puhtaasti oman markkinointinsa edistämiseksi ja muilla tahoilla voi olla erilaisia tavoitteita yksipuoliset tiedon jakamisella. Nykyisillä internet selaimilla ei edes tarvitse erikseen siirtyä hakusivulle, vaan hakukoneiden hakukentät on sijoitettu itse ohjelman yläpalkkiin, josta tietoa on helppo ryhtyä hakemaan aina tarpeen vaatiessa. Tietokoneiden ja internetin yleistymisen on myös lisännyt epäselvyyttä selainohjelmien ja hakukoneiden välillä. Useat netin käyttäjät luulevat selaavansa internetiä Googlella, kun se on vain selainohjelmissa oletuksena aloitussivuna. Lisäksi tottumattomat käyttäjät syöttävät internet osoitteensa googlen hakukenttään, selaimen osoiterivin sijaan. (Keränen 2007, 13 – 14. Chitu 2009. Suiter 2009)

2.2 Verkko-opiskelun haasteet

Suurista mahdollisuuksistaan huolimatta, verkko-opiskelu ei ole ratkaisu kaikkiin opiskelun ongelmiin. Kuten edellä mainittiin, verkko-opiskelu ei ole täysin ajasta ja paikasta riippumatonta. Vaikka opiskeluajankohta, ennen kaikkea itseopiskelussa, voidaan vapaasti valita, se ei tarkoita, ettei siihen kuitenkin tarvitsisi käyttää aikaa. Kotona tapahtuvassa etäopiskelussa voi opiskeluympäristön häiriötekijät, kuten lehdet tai televisio, kiinnittää huomion pois opiskelusta ja silloin opiskeluun jäävä aika vähenee tai jää pois kokonaan. Opiskelijalta vaaditaan tiukkaa itsekuria, että pystyy kotona keskittämään kaiken huomionsa opintoihin. (Kalliala 2002, 35 – 44)

Tietoverkoissa tapahtuvan itseopiskelun määrän kasvaessa myös tekniset haasteet kasvavat. Vaikka Internet-yhteys löytyy nykyisin lähes jokaisesta kodista, ovat häiriöt silti mahdollisia. Lisäksi tietosuoja ja virukset vaativat omat varotoimensa verkkoyhteyksiin, jolloin kotikoneelta ei välttämättä suoraan pääse koulun palvelimella sijaitseviin tiedostoihin. Myös eri koulujen välillä tapahtuvat yhteydet vaativat usein molempien koulujen järjestelmien ylläpitäjien osallistumista, kun jokaisella koululla on omat järjestelmät ja suojaustoimet. Teknologian hyödyntäminen vaatii myös, että sekä opettajat että opiskelijat osaavat niitä käyttää. Vaikka nyt on jo syntynyt sukupolvi, joka osaa käyttää tietokonetta ennen kuin oppii puhumaan, vanhemmille sukupolville kaikki ei aina ole niin yksinkertaista. (Kalliala 2002, 35 – 44)

Kun kursseja suoritetaan verkossa täysin itsenäisesti, on opettajan tai oppilaitoksen lähes mahdotonta tietää varmasti, kuka kurssin on oikeasti läpäissyt. Harjoitustehtävät tai loppukokeet eivät paljasta, kuka koneen ääressä niitä suorittaessa on istunut. Loppukokeet voidaan suorittaa henkilökohtaisesti, esimerkiksi jonkin muun oppilaitoksen tiloissa toisella paikkakunnalla, mutta sekin vaatii taas, että opiskelijat tulevat tiettyyn aikaan kokeeseen. Lisäksi koetta varten tarvitaan tila ja valvoja, joten koko kurssia ei pysty tällöin verkossa suorittamaan. (Kalliala 2002, 27, 119 – 120)

3 OPPIMISALUSTA

Nykymuotoiset internetissä toimivat oppimisalustat alkoivat yleistyä 90-luvun puolivälissä, internet sivustojen kehittymisen myötä. Oppimisalustoilla voidaan kaikki yrityksen, koulun tai muun yhteisön koulutus keskittää samaan paikkaan, jolloin käyttäjien ei tarvitse erikseen muistaa mistä eri materiaalit löytyvät. Oppimisalustoja ei tarvitse käyttää pelkästään oppimateriaalin jakamiseen, vaan sitä kautta voidaan helposti jakaa myös muuta tietoa tai tiedostoja, vaikka oppimisalusta on alun perin suunniteltu opetuskäyttöä ajatellen. (Keränen 2007, 20, 28 – 30)

Jokaiselle oppimisalustan käyttäjälle luodaan alustalle oma käyttäjätili. Käyttäjätilin avulla voidaan rajata eri käyttäjiltä pääsyä eri tietoihin. Esimerkiksi op-

pimisalustan ylläpitäjät tarvitsevat laajemmat oikeudet asetusten muutoksiin, kuin yksittäiset opiskelijat. Opettajilla taas on omat oikeudet esimerkiksi suorittaa valintaa kurssille halukkaista ja nähdä sekä arvostella kaikkien kurssin opiskelijoiden palauttavat harjoitustyöt ja suoritettut testit. (Keränen 2007, 31 – 32)

Tehtävien ja oheismateriaalien jakamisen lisäksi oppimisalustoilla on yleensä lukuisia muitakin ominaisuuksia, jotka helpottavat opiskelua. Kurssien aikataulu voi olla näkyvässä kurssikuvauksessa ja lisäksi oppimisalustaan rakennettu kalenteri näyttää jokaiselle käyttäjälle omat tärkeät päivämäärät kaikilta kursseilta. Kalenteri päivittyy automaattisesti jos aikatauluihin tulee muutoksia. Oppimisalustan kautta opettajan on helppoa lähettää viestejä kaikille opiskelijoille ja myös opiskelijat voivat helposti keskustella keskenään, joko yksittäisillä viesteillä, tai alustaan rakennetun keskustelufoorumin kautta. Reaaliaikaiseen keskusteluun on olemassa myös chat-tiloja, joissa käyttäjät voivat keskustella toisten käyttäjien kanssa. Tämä on hyvä työväline esimerkiksi ryhmätöiden suunnittelussa, mutta vaatii että kaikki käyttäjät ovat samaan aikaan kirjautuneena oppimisalustalle. Käyttäjien viestejä voidaan lähettää myös oppimisalustan ulkopuolelle. Kun esimerkiksi opiskelija on kirjautuessaan antanut myös oman sähköpostiosoitteensa, voi järjestelmä lähettää tarvittaessa viestejä sähköpostilla. Tällä saavutetaan käyttäjiä paremmin, jos he eivät jatkuvasti seuraa oppimisalustan tapahtumia. (Keränen 2007, 31 – 41)

Opiskelijoiden arviointiin on oppimisalustoille rakennettu myös mahdollisuus suorittaa erilaisia testejä. Oppimisalustat osaavat vaihtaa satunnaisesti kysymysten järjestystä, tai arpoa kysymykset testeihin. Oppimisalustat osaavat myös tarkastaa testien vastauksia, jos vastaukset ovat muodoltaan joko monivalintavaihtoehtoja, oikein/väärin valintoja, lyhyitä sanallisia vastauksia, numeraalisia vastauksia, yhdistämistehtäviä tai aukkotehtäviä. Tehtävien tulokset jäävät suoraan oppimisalustan tietokantaan, josta opettaja näkee ne helposti. Lisäksi oppimisalusta voi automaattisesti tilastoida keskiarvon tai parhaan tuloksen jos opiskelijat suorittavat samoja testejä useita kertoja. (Keränen 2007, 42 – 50)

4 KOHDERYHMÄT

Tuotteiden, palvelujen ja ympäristöjen suunnittelun lähtökohta on niitä käyttävien ihmisten tarpeiden ja toiveiden tunteminen. (Puupponen 2003) Tuotteet tai palvelut ovat tehokkaampia, jos ne saadaan räätälöityä mahdollisimman tarkasti käyttäjän toiveita ja tarpeita vastaaviksi. Verkossa julkaistavien materiaalien etu on, että niitä voidaan räätälöidä eri kohderyhmiä vastaaviksi, kun esimerkiksi kirjojen painaminen tulee kalliiksi, jos pitää tehdä samasta asiasta useampi kirja. Kohderyhmien määrittämisessä huomioidaan esimerkiksi loppukäyttäjien taustatekijät, kuten ikä, sukupuoli, koulutus, asuinpaikkakunta, elämäntyyli, sekä asenteet ja arvostukset (Puupponen 2003)

Kohderyhmäajattelun perustana on oletus että kaikkea ei kannata suunnitella kaikille (Hintikka 2001, 26). Esimerkiksi kielten opetuksessa "kaikki englannin opiskelijat" on liian laaja kohderyhmä jo senkin vuoksi että osaamisen taso vaihtelee suuresti. Jos juuri opiskelun aloittanut opiskelija ei ymmärrä vielä perusteitakaan, useita vuosia opiskellut saattaa hakea opiskelustaan lähinnä lisää kokemusta ja sanastoa. Kielten opetuksessa voidaan itse kielen puhumisen lisäksi kiinnittää huomiota myös aiheeseen ja aiheen käsittelytapaan. Jos kohderyhmänä on nuoria, heille kannattaa sisältö muokata esimerkiksi vapaa-ajan tai harrastusten ympärille. Tai jos kohderyhmänä on aikuiset, he voivat olla enemmän kiinnostuneita esimerkiksi eri maiden kulttuurieroista. (Mäkeläinen 2001, 26 – 27, 272. Burt 1999)

5 OPPIMISAIHIOT

Oppimisaihiomalleja on kehitelty 90-luvun puolivälistä alkaen ja niiden katsotaan olevan ratkaisu kustannustehokkaaseen ja yksilölliseen opetukseen suurelle joukolle. *Opetusteknologian kansainvälisen standardointikomitean määritelmän mukaan oppimisaihio on mikä tahansa tieto-olio, digitaalinen tai ei digitaalinen, jota voidaan käyttää oppimisessa, opetuksessa ja koulutuksessa.* (Nurmi & Jaakkola 2006, 213) Määritelmä on kuitenkin melko laaja, eikä kunnolla sulje mitään asioita oppimisaihion ulkopuolelle. Perusajatukseltaan oppimisaihiota voisi ajatella kuten Lego-palikoita tai tiiliskiviä, joita voidaan pinota

eri järjestykseen ja muodostaa siten erilaisia oppimiskokonaisuuksia. Oppimisaihiot eivät ole kuitenkaan täysin verrattavissa Lego-palikkoihin. Oppimateriaaleja ei pysty aivan summittain yhdistelemään toisiinsa, koska lopputuloksesta voi tulla sekava tai lähes järjetön kokonaisuus. Tavoitteena on luoda pieniä palasia oppimateriaalia, jotka toimivat sekä itsenäisinä osina opetuksessa ja niitä voidaan yhdistellä aiheeseen liittyviin oppimisaihioihin. Tavoitteena on myös luoda mahdollisimman monikäyttöisiä aihioita, joita voi käyttää mahdollisimman monen eri aiheen käsittelyssä. (Nurmi & Jaakkola 2006, 213 – 214. Moilanen 2005, 25)

Oppimisaihioista on erityisesti hyötyä silloin kun opetettava asia on muuten vaikeaa opettaa tai havainnollistaa. Esimerkiksi videolla voidaan näyttää jokin työvaihe tai tapahtuma, tai simuloinnilla saadaan opiskelija itse kokemaan tapahtuma tai tehtävä. Oppimisaihio voi myös olla lähtökohta tai kehikko, josta oppija alkaa työstää eteenpäin. Jos oppimisaihio on kuitenkin sidottu opittavaan asiaan ja se on konkreettisesti oppimisen kohde, sillä ei saavuteta suurta etua verkko-opiskeluun. Lisäksi aihe rajaa myös aihion laajempaa käyttöä muissa opinnoissa. Oppimisaihion ei kuitenkaan aina tarvitse sisältää juuri opittavaa asiaa, vaan aihio voi olla sisällöstä riippumaton oppimisen työkalu. Tällöin aihiota voidaan käyttää oppimisen ohjaajana, tai keskustelun herättäjänä. Oppimisaihiotyypit voidaan luokitella neljään luokkaan. (Silander 2003, 67 – 68)

- Oppimisen idut
- Oppimisen kohde
- Oppimisen työkalut
- Työkalut/työkaluohjelmat

Oppimisen idut herättävät opiskelijassa oppimisprosesseja ja ohjaavat opittavien asioiden käsittelyä ja pohdintaa. Esimerkiksi kysymyksillä, toiminnallisella tuella, interaktiolla ja palautteella, tai pohjana keskustelulle sekä lähtökohtana josta opittavaa asiaa työstetään eteenpäin (Silander 2003, 69)

Oppimisen kohteessa aihion sisältö liittyy opittavaan asiaan ja jättää oppijan usein passiiviseen asemaan. Aihiossa havainnollistetaan jotain opittavaa asiaa

tai tapahtumaa, mutta opiskelija ei itse pääse vaikuttamaan tapahtumiin. Näitä aihioita voidaan käyttää myös tiedonhankintaan. (Silander 2003, 69)

Oppimisen työkalut jaetaan vielä kahteen alakategoriaan, Kontekstivapaisiin ja kontekstisidonnaisiin työkaluihin. Kontekstivapaat oppimisaihiot ohjaavat opiskelijan oppimista, esimerkiksi havainnoimaan tai pohtimaan tiettyjä asioita tietyltä kannalta. Kontekstisidonnaiset oppimisaihiot sen sijaan ovat sidottuna käsiteltävään aiheeseen ja toimivat havainnollistavina simulaatioina sekä työkaluina, joissa opiskelija pääsee itse vaikuttamaan tapahtumiin ja saa siten myös palautetta toiminnastaan. (Silander 2003, 69)

Työkalut/työkaluohjelmat eivät itsessään ohjaa opiskelijaa, tai tämän ajattelua, eivätkä ole sidottuna sisältöön. Työkaluilla opiskelija vain työstää opittavaa asiaa, mutta sisältö on luotava itse. (Silander 2003, 70)

5.1 Oppimisaihioiden pedagoginen käyttötarkoitus

Kun oppimisaihiot ovat itsessään pieniä opetusmateriaaleja, on niiden suunnitteluun ja käyttöön kiinnitettävä erityisesti huomiota, koska oppimisprosessista ja tiedosta tulee helposti sirpalemaista. Oppimisaihioiden suunnittelussa ja käytössä on tiedettävä tarkkaan mikä on niiden käyttökohde, miten ne liittyvät muihin aihioihin ja mikä on niiden pedagoginen funktio. Silander (2003) jaottee pedagogiset funktiot seitsemään ryhmään, joiden avulla voidaan määrittää käyttökohde ja konteksti. Yhdellä oppimisaihiolla voi olla useampikin pedagoginen funktio ja ne määräytyvät itse aihion tai aihioon liittyvien tehtävänantojen, tai ohjeistusten mukaan..

- Aktivointi
- Kontekstin luonti, ongelman asettaminen
- Hypoteesin/työskentelyteorian testaaminen
- Tietolähde
- Tiedonrakentelu
- Reflektio
- Testaus/arviointi

Kun käyttötarkoitus on aktivointi, oppimisaihiossa hyödynnetään opiskelijan aikaisempia tietorakenteita ja kognitiivisia prosesseja, jotka auttavat uuden asian oppimisessa. Kun käyttötarkoituksena on kontekstin luonti ja ongelman asettaminen, oppimisaihiolla voidaan luoda autenttinen kuvaus tilanteesta ja ongelmista. Aihio voi olla pedagogisesti jäsennelty siten että se ohjaa oppijat sisältöalueelle keskeisten ongelmien asettamisessa. Hypoteesin/työskentelyteorian testaamisessa opiskelija voi testata omat ratkaisunsa esimerkiksi simulaatiolla ja tekee sen pohjalta omat johtopäätöksensä. Kun käyttötarkoituksena on olla tietolähde, oppimisaihiota käytetään opetettavan asian tai ilmiön havainnollistamiseen, sekä raaka-aineena tiedon rakenteluun. Tiedonrakentelussa oppimisaihiot ovat tyypillisesti oppimisen työkaluja, jotka ohjaavat tiedonhakuprosessia. Kun käyttötarkoitus on reflektio, opiskelijan ajattelun, toimintamallien, osaamisen, jne. peilaaminen, tai oppijan reflektioprosessin ohjaaminen. Testausta ja arviointia käytetään opiskelijan tietojen ja taitojen testaamiseen. (Silander 2003, 70 – 72)

5.2 Oppimisaihiomallin hyödyt ja haasteet

Vaikka oppimateriaalien jakaminen ja kierrättäminen on ollut mahdollista ennenkin, on se tietoverkkojen välityksellä huomattavasti nopeampaa ja helpompaa. Internetin välityksellä voidaan opetusmateriaalia jakaa ja löytää ympäri maailmaa. Parhaimmillaan oppimisaihioiden tuottajat jakavat tuotoksensa jopa maailman laajuisen yhteisön käytettäväksi, jolloin he saavat omalla työpanoksellaan käyttöönsä koko yhteisön tuottamat materiaalit. Näin saadaan pienemmällä taloudellisella panoksella paljon suurempi materiaaliarkisto käyttöön. Taloudellisuus onkin oppimisaihioiden suurin hyöty. Taloudellisuus tulee esiin myös kun oppimisaihioista tehdään mahdollisimman pieniä ja yksinkertaisia kokonaisuuksia, niin niiden käyttömahdollisuudet monipuolistuvat. Yksittäistä oppimisaihiota voidaan käyttää mahdollisimman monessa opetustilanteessa, mahdollisimman pienillä muutoksilla. Oppimisaihioiden jakaminen ja arkistointi vaatii kuitenkin toimivan tietokannan, jonka kautta voidaan hakea aihioita hakusanoilla tai aiheen mukaan. (Nurmi & Jaakkola 2006 214 – 216)

Parhaimmillaan oppimisaihiot ovat räätälöitävissä tarpeiden mukaan. Yksinkertaisimmillaan oppimisaihioita voidaan kääntää eri kielille, tai muuttaa niiden vaikeusastetta. Myös sisältöä voidaan muokata, tai tehdä kokonaan uusia aihioita alkuperäisen pohjalta. Oppimisaihiomallissa adaptiivisuus on myös merkittävä etu. Kun tavoitellaan yksilöllistä opetusta ajasta ja paikasta riippumatta, opiskelija voi suuresta oppimisaihiopankista valita itselleen mielekkäät osat, tai järjestelmä voi koostaa ahiot automaattisesti, ilman ihmisen vaikutusta prosessiin. (Nurmi & Jaakkola 2006 217 – 218)

Oppimisaihiomalli ei ole täydellinen ratkaisu opetukseen tai opiskeluun. Tämän hetken oppimisteorioiden mukaan oppiminen on aktiivista ja sosiaalista kanssakäymistä, jossa opiskelija suhteuttaa ja vertaa saamaansa tietoa ympäröivään maailmaan, eli oppimisympäristöön. Oppimisaihion yksi englannin kielisistä nimistä, learning object, kuvaa millaisena oppimisaihiot yleensä nähdään, eli objektina ja kohteena. Usein ahioiden tavoitteena on pelkkä tiedon siirtäminen ahiosta opiskelijaan, ilman suurempaa opiskelijan aktiivisuutta. Oppimisaihioajattelun takana on yleensä myös oletus että tieto on absoluuttista ja siten oikeaa, ilman inhimillisen virheen mahdollisuutta. Tilannetta voisi kuvailla paluuna siihen että kaikki mitä sanotaan televisiossa, täytyy olla totta. Oppimisaihiomallissa opiskelija jää helposti sosiaalisen kanssakäymisen ulkopuolelle ja saa tietoa pahimmillaan automatisoidulta tietokannalta, joka räätälöi ahiot opiskelijan mukaan ja opiskelijalle jää tehtäväksi ottaa vastaan annettu tieto. Myös oppimisaihioiden uudelleenkäytettävyys on vaikeaa jos ahiot perustuvat oppimisen kohteeseen ja niiden päämääränä on siirtää opittava asia opiskelijaan. (Nurmi & Jaakkola 2006, 218 – 222)

Uudelleenkäyttöä hankaloittaa myös tekijänoikeuskysymykset, kun opettajat eivät ole tottuneet jakamaan itse tekemiään materiaaleja, eivätkä aina tunne että toisten materiaalia voisi suoraan käyttää omassa opetuksessa. Vaikka opettajat olisivat valmiit antamaan materiaalinsa muiden käytettäväksi, he yleensä haluavat jonkinlaisen korvauksen tekemästään työstä. Ja jos kyseessä on kaupallinen opiskelumateriaalia tuottava yritys, he tarvitsevat rahallisen korvauksen säilyttääkseen liiketoimintansa. Digitaalisen ajan tekijänoikeuskäytäntöihin kun ei

yleisesti ole löytynyt lopullista ratkaisua, ei sitä ole myöskään opetusmateriaalien kohdalla. Oppimisaihioiden uudelleenkäyttö ja tarpeisiin räätälöinti vaatii käyttäjältä teknistä osaamista materiaalin muokkaamiseen. Materiaaleilta taas vaaditaan että ne ovat sellaisessa tiedostomuodossa, että niitä on mahdollista muokata ja käyttää kaikkialla, laitteistoista riippumatta. Lisäksi aihioden metadataan kirjatut hakusanat ja kuvaus sisällöstä, täytyy olla standardin mukaisia, jotta niiden hakeminen onnistuu eri tietokannoista. (Nurmi & Jaakkola 2006, 222 – 224)

Oppimisaihiomallilla on monia hyviä sekä huonoja puolia ja parhaimmillaan ne ovat osana muuta opetusta. Opetusmateriaalille on varsin hyvä ajatus että jo suunnitteluvaiheessa huomioidaan mahdolliset muut käyttötavat sekä tarkoitukset ja pyritään materiaali toteuttamaan sen pohjalta. On myös muistettava ettei materiaali jää ainoaksi opettajaksi, vaan sille annetaan oma rooli informaation lähteenä ja opiskelijalle jätetään mahdollisuus peilata aihion sisältöä muuhun saamaansa informaatioon ja ympäristöön. Aivan täydellistä opetuskonetta ei siis vielä ole keksitty. (Nurmi & Jaakkola 2006, 224 – 227)

6 VIDEO OPETUKSESSA

Videota voidaan käyttää opetuksessa monella eri tavalla ja se tarjoaa tehokkaan tiedonsiirron, käyttäen sekä visuaalista viestintää, että audioviestintää. Parhaimmillaan video on asioiden tai tapahtumien havainnollistamisessa, esimerkiksi teollisuuden koneita tai työvälineitä ei tarvitse tuoda jokaista ryhmää varten luokkaan, tai ryhmiä ei tarvitse kuljettaa työpaikoille jonkin työvaiheen tai prosessin näyttämiseksi. Kaikkia asioita ei myöskään pysty kunnolla esittämään luokassa pelkällä teoreettisella opetuksella. Videon avulla voidaan opetettavan asian työvaiheet näyttää kuvattuna ja samalla työvaiheet ja muut tarvittavat tiedot voidaan selostaa videon ääniraidalla. Yksinkertaisimmillaan videota voidaan myös käyttää luentojen taltioimiseen ja uudelleen katsomiseen. (Keränen & Penttinen 2007, 191 – 197)

Videoneuvottelu mahdollistaa reaaliaikaisen keskustelun kasvokkain, vaikka osapuolet eivät sijaitse samassa tilassa. Videoneuvottelujärjestelmät mahdollis-

tavat myös oheismateriaalin välittämisen toiselle osapuolelle. Esimerkiksi powerpoint esitykset voidaan esittää suoraan tietokoneen ruudulta ja kaikki neuvottelussa mukana olevat voivat nähdä ne omalta ruudultaan. Opetuskäytössä videoneuvottelu mahdollistaa myös luentojen järjestämisen, ilman että opettajan ja opiskelijoiden tarvitsee olla edes samalla paikkakunnalla. Videoneuvotteluihin on erikseen standardoituja laitteita ja videoneuvottelu onnistuu myös tietokoneella, jossa on riittävän nopea verkkoyhteys, sekä video-, tai webkamera. Luentoja voidaan myös taltioida ja katsoa uudestaan myöhemmin. (Sariola 2006, 10 – 12)

Opetusmateriaalina video voi olla itsenäinen oma kokonaisuus, jopa ilman vuorovaikutteisuutta. Opiskelu on kuitenkin tehokkaampaa, jos opiskelija ei jää passiiviseksi katselijaksi, vaan joutuu seuraamaan videota ja esimerkiksi etsimään siitä tietoa kysymysten pohjalta, tai suorittamaan muita oppimistehtäviä. (Silander 2003, 76)

Animaatioilla voidaan helposti havainnoida sellaisiakin asioita tai ilmiöitä, joita on vaikeaa, tai mahdotonta saada kuvattua videolle. Esimerkiksi luonnontieteet, kuten matematiikka, fysiikka ja biologia voivat sisältää sellaisia tapahtumia, joita ei kameralla voida kuvata. Ja teollisissakin prosesseissa kaikkien koneiden tai moottorien sisälle ei saada kameraa, joten toimintaperiaate on havainnollistettava muuten. Animaatiolla voidaan myös hetkellisesti kiinnittää ihmisen huomio johonkin tiettyyn kohtaan kuvassa, jolloin opiskelijan havainnointia voidaan ohjata ja oppijan huomio kiinnittää haluttuun ja olennaiseen asiaan. (Silander 2003, 74)

Opetuskäytössä videot voidaan jakaa kahteen kategoriaan, autenttisiin videoihin ja erityisesti opetuskäyttöön tehtyihin videoihin. Autenttiset videot, esimerkiksi elokuvat ja tv-ohjelmat, eivät ole suoraan opetuskäyttöön suunniteltuja, mutta tarjoavat käsiteltäviä asioita kaikkialta maailmasta ja materiaalia on runsaasti saatavilla. Autenttiset materiaalit tarjoavat realistista sisältöä esimerkiksi dokumenttien muodossa. Videot ovat usein laadukkaita, ammattilaisten tuottamia ja ajan tasalla. Itse videot eivät ole hankintahinnoiltaan kovin kalliita, tai niitä voidaan tallentaa suoraan televisiosta. Autenttisten videoiden kanssa on kuitenkin

kin huomioitava tekijänoikeuskysymykset. Kaikkia televisio-ohjelmia tai elokuvia ei voida suoraan kopioida koulujen arkistoon, vaan opetuskäytössä, kuten muissakin julkisessa esittämisessä, niiden käytöstä on sovittava joko tekijän tai tekijänoikeusorganisaation kanssa ja tällöin käyttöluvasta voi koitua lisäkustannuksia. Autenttiset videot vaativat myös opettajalta materiaalin läpikäymistä. Opettajan on varmistettava että materiaali soveltuu opetuskäyttöön ja tuotettava itse tarvittava lisämateriaali, tai tehtävät joita videon yhteydessä tarvitaan. (Essberger 2000)

Opetuskäyttöön valmistettu videomateriaali on yleensä hieman kalliimpaa hankkia, mutta esimerkiksi tekijänoikeudet on todennäköisesti huomioitu hinnassa. Videoiden mukana tulevat usein myös lisämateriaalit, kuten harjoituskirjat ja opettajan oppaat. Video voi myös olla valmiiksi jaoteltuna pienempiin osakokonaisuuksiin, jolloin se on helppoa ottaa heti käyttöön. Opetuskäyttöön tehty videomateriaali kärsii jossain määrin myös epärealistisuudesta, esimerkiksi jos video on tehty aloittelijoiden kielten opiskeluun, ei se voi sisällöltään olla kovinkaan monipuolista, kun käytetty kieli täytyy olla yksinkertaista. Tällaiset videot voivat käydä tylsäksi myös opettajille. (Essberger 2000)

Nykyaikaiset elokuvat ja televisiolähetykset ovat pääsääntöisesti hyvin korkealaatuisia ja laatu on myös yksi arviointikriteeri jolla arvostelemme ohjelmien sisältöä. Kun olemme tätä laadukasta materiaalia tottuneet vapaaehtoisesti katsomaan, niin odotamme laatua myös opetusmateriaalilta. Katsoja saattaa jäädä epäilemään materiaalin paikkaansa pitävyyttä, jos videon laatu on heikko. Ja erityisesti kielten opetuksessa on äänen laatu tärkeässä asemassa, jos opiskelijoilla ei ole vielä sujuvaa kielitaitoa ja videolla opetellaan vaikeampia aksentteja. (Walker 1997)

7 VIDEO KIELTEN OPETUKSESSA

Videon käyttöön kielten opetuksessa on useita hyviä syitä. Kun videossa kuultua kieltä täydennetään liikkuvilla kuvilla, sitä voivat seurata myös ne opiskelijat, jotka eivät vielä osaa kyseistä kieltä lukea tai kirjoittaa. Videolla voidaan esittää myös aitoa kieltä puhuttuna eri murteilla, eri puolilla maailmaa ja kuul-

lun äänen lisäksi opiskelijat näkevät puheen aikana puhujan ilmeet ja eleet, jotka eivät muuten opiskelijalle välity. Usein videot perustuvat myös johonkin tarinaan, joka tekee videon seuraamisesta helppoa. (Burt 1999)

Videon yhteydessä, opiskelijaa voidaan aktivoida kolmella eri tavalla. On ennen katsomista, katsomisen aikana ja katsomisen jälkeen suoritettavat tehtävät tai harjoitukset. Ennen katsomista, opettajan tehtävänä on pohjustaa videota ja joko itse antaa vaikeammat sanat, tai opiskelijat etsivät aiheeseen liittyviä sanoja sanastosta ja valmistautuvat aiheen käsittelyyn. Katselun aikana suoritettavat tehtävät tulee olla lyhyitä ja ytimekkäitä, vaikka video pysäytettäisiinkin tehtävän ajaksi. Liian paljon aikaa tai keskittymistä vaativa tehtävä voi viedä ajatuksen pois kokonaisuudesta, sekä tehdä videon katsomisesta raskaan ja epämiellyttävän harjoituksen. Katsomisen jälkeen tehtävät voivat olla laajempia esseitä, tai opiskelijoiden keskustelua aiheesta, joko omalla äidinkielellä kuullun ymmärtämistä mitaten, tai opiskeltavalla kielellä harjoitellen. (Budden 2008. McKinnon)

Videoiden katsomisen lisäksi yksi hyvä käytötapa kielten opiskelussa on tehdä videoita itse. Yksinkertaisimmillaan opiskelijat puhuvat kameralle ja voivat jälkikäteen nähdä miltä oma puhe näyttää ja kuulostaa. Tämän palautteen pohjalta he kuulevat itse missä ovat hyviä ja millaisia virheitä he tekevät. Omaa puhetta on myös mahdollista verrata muihin puhujiin. Opiskelijat voivat myös itse tehdä opetusmateriaaleja. Itse kuvaaminen on sen verran mieleen painuva kokemus ja käsikirjoituksia, sekä kohtauksia joudutaan käymään useaan kertaan läpi, joten kieli jää niistä helposti mieleen. (Walker 1997)

8 VIDEO VERKOSSA

Internetin yleistyessä, alkoi myös audiovisuaalisten materiaalien jakaminen nettissä yleistyä. Aluksi 90-luvun alkupuolella saatiin ensimmäisiä radiokanavia, sekä muita äänipalveluja Internetiin ja 90-luvun puolivälin paikkeilla myös videon jakaminen mahdollistui tekniikan ja verkkoyhteyksien kehittymisen myötä. Aluksi videota pystyttiin verkossa jakamaan vain hieman postimerkkiä suuremmalla kuvalla ja äänen laatu oli varsin vaatimaton. 2000-luvulla kotitietoko-

neet alkoivat kehittyä multimedian katselua ja tuottamista varten ja samalla kun laajakaistayhteydet yleistyivät, pystyttiin jatkuvasti parempilaatuista videota tuottamaan verkkoon. (Follansbee 2004, 1 - 14, 75 – 77)

Verkkovideoiden toistoon on olemassa useampia tiedostomuotoja ja toisto-ohjelmia, joista Applen Quicktime, Windows media player, Realplayer ja Flash ovat nykyisin yleisimmät. Aikaisemmin video tuli bittivirtana palvelimelta ja Internet-selain ohjasi sen automaattisesti kyseistä videota käyttävään toisto-ohjelmaan. Ongelmana on kuitenkin että kyseinen ohjelma pitää erikseen koneelle asentaa. Nykyisin toisto-ohjelma voidaan, niin kutsuttuna plugin laajenuksena, upottaa Internet-selaimeen, jolloin toisto-ohjelman painikkeetkin voidaan muotoilla verkkosivun teeman mukaisiksi ja näin saadaan video paremmin osaksi sivustoa. Toisto-ohjelmat vaativat edelleen erillisen asentamisen, joka voi olla varsinkin koulujen ja työpaikkojen käyttöoikeuksien vuoksi vaikeaa tai jopa mahdotonta. Poikkeuksena on kuitenkin Flash teknologia, joka on alun perin rakennettu verkkosivujen animointiin, mutta tekniikan kehittyessä sillä pystytään nykyisin pyörittämään videoita, upotettuna verkkosivuille. Flash plugin tulee useimpien Internet-selainten mukana valmiiksi asennettuna, joten se onkin saavuttanut suuren suosion videoiden jakelussa. Suurimpana esimerkkinä kenties Youtube sivusto, jossa videot ovat nähtävissä Flash formaatissa. Yksi Flashin merkittävä etu on myös sen toiminta alustasta riippumatta. Muut mediasoitimet toimivat eri käyttöjärjestelmillä hieman eri tavalla, kun jokaiselle järjestelmälle on pitänyt tehdä kokonaan oma toisto-ohjelma. Aikaisemmin riitti ohjelma yhdelle alustalle, kun Windows käyttöjärjestelmä oli käytössä lähes kaikkialla, mutta nykyisin yleistyneet Macintosh ja Linux käyttöjärjestelmät tuovat haasteensa palvelujen kehittäjille. (Follansbee 2004, 1 – 14, 147 – 148)

Nykyaikaiset kotikoneet ja nopeat verkkoyhteydet mahdollistavat jo verkkovideon kilpailun perinteisen television kanssa. Nopeilla yhteyksillä voidaan katsoa jo tarkempia teräväpiirtovideoita, kun perinteinen televisio suomessa vielä testaa tekniikkaa, tai teräväpiirtolähetyksiä on vain kaapeliverkossa. Verkkovideoissa ei kuitenkaan mennä pelkästään kohti suurempaa ja tarkempaa kuvaa, vaan kehittyneet mobiiliteknologiat ovat tuoneet palveluiden äärelle uudenlai-

sen kuluttajakunnan. Kolmannen sukupolven matkapuhelinverkossa saatiin matkapuhelimiin kuvapuhelumahdollisuus ja Internet-yhteys langattomasti. Matkapuhelimeissa ja kämmentietokoneissa näytön koko on kuitenkin rajoittava tekijä millaista videota niillä voi, tai jaksaa katsoa. Vaikka langattomat yhteydet ovat käytössä myös kannettavissa tietokoneissa, usein tiedonsiirtonopeudet ovat hitaampia kuin kiinteissä laajakaistayhteyksissä. Lisäksi langattomat yhteydet hidastuvat maastoesteiden vuoksi, tai mitä kauemmas lähimmästä tukiasemasta mennään. Suomessa laajakaistayhteydet ovat vielä haja-asutusalueilla kehitysvaiheessa, joka on myös huomioitava kun suunnittelee videoita verkkoon. (Follansbee 2004, 120 – 123)

Verkkovideon ja varsinkin opetusmateriaalin tulee olla käytettävyydeltään mahdollisimman vaivatonta, siksi liian raskaita videotiedostoja ei ole syytä käyttää. Korkearesoluutioinen kuva vaatii hyvän yhteysnopeuden lisäksi myös tehoa koneelta ja saattaa siksi jäädä joiltakin katsojilta näkemättä. Vaikka videon pakkausteknologiat kehittyvät jatkuvasti ja saamme yhä tarkempaa kuvaa pienempiin tiedostoihin, joudumme silti vielä tekemään kompromisseja kuvan koon ja laadun suhteen, saadaksemme mahdollisimman hyvän kuvan mahtumaan pienempään tiedostoon. Videon pakkauksesta johtuvat rajoitteet on huomioitava jo tuotannon suunnitteluvaiheessa. Kuvauspaikka ja siellä käytettävät värit sekä materiaalit on valittava siten että ne toimivat lopullisessa verkkojulkaisussakin. Tiheät raidat tai ruudut käyvät helposti elämään ja aiheuttavat moire ilmiötä, jota ei välttämättä kuvausvaiheessa havaita, mutta kun videon resoluutiota pudotetaan lopulliseen julkaisuun, häiriöt voivat hypätä pahastikin silmille. Jotta kuvattava kohde saadaan erottumaan taustasta, on huomiota kiinnitettävä myös valaisuun. Jos on mahdollista, niin valitaan kuvauspaikka siten että tausta olisi mahdollisimman tumma ja tasainen pinta, ilman liikaa yksityiskohtia, jolloin sitä ei tarvitse välttämättä valaista ollenkaan. Kuvattava kohde sen sijaan tulee valaista huolella ja vähintään kolmipiste valaisulla, jolloin taka valo auttaa irrottamaan kohteen taustasta vielä tehokkaammin. Jos tausta on vaalea, niin silloin vaaleat hiukset tai jopa ihon väri voi erottua toisistaan heikosti, kun videota pakataan voimakkaasti. Kuvauksen kohde olisi hyvä saada myös konkreettisesti kauas taustasta, jolloin kameran säädöillä voidaan tausta

jättää syväterävyysalueen ulkopuolelle, niin tausta saadaan pehmeäksi ja sieltä katoaa turhat yksityiskohdat. Kohteen valaisussa on hyvä käyttää pehmeää valoa, joka ei aiheuta liian teräviä varjoja ja esimerkiksi kasvojen piirteistä saadaan luonnollisemmat. Jos kovalla valolla aiheutetaan teräviä varjoja tai osa kohteesta palaa puhki, nämä ongelmat vielä korostuvat, kun videota pakataan. (Richter & Ozer 2007, 15 – 38)

Myös kuvausvaiheessa on ajateltava mahdollisia rajoitteita. Jos lopputuote julkaistaan pienellä resoluutiolla, se rajoittaa huomattavasti käytössä olevia kuvakokoja, eli kuvan sommittelua. Esimerkiksi pienellä matkapuhelimen näytöllä ei laaja maaseutumaisema näytä lähellekään siltä, mitä se televisiossa tai tietokoneen ruudulla on. Ihmisiä kuvattaessa olisi hyvä saada sopivan tiukka lähikuva, että edes ilmeet tai eleet erottuisivat. Liian tiukkaa ei kuva kuitenkaan saa olla, koska jo pienen ruudun katselu voi tuntua katsojasta ahdistavalta. Erikoislähikuva, jossa näyttelijän kasvot eivät kokonaan mahdu ruutuun, voi korostaa ahtauden tunnetta ennestään. Kuvan liike kasvattaa myös videon tarvitsemää tiedostokokoa. Verkkoon julkaistava video olisi parasta kuvata paikallaan, jallustalla seisovalla kameralla, jolloin tausta ei liiku lainkaan. Vaikka kameralla zoomattaisiin hitaasti ja tasaisesti lähemmäs kohdetta ja se ruudulla näyttäisi lähes huomaamattomalta, digitaalisessa videossa se kuitenkin tarkoittaa että lähes jokainen pikseli videoissa liikkuu. Tämä taas aiheuttaa lisätyötä pakkausvaiheessa, joten joko videon yksityiskohdat kärsivät, tai tiedostokoko kasvaa. Pahimmassa tapauksessa tämä tasainen zoomaus muuttuu pakkausvaiheessa nykiväksi, jolloin sitä ei ole mukavaa katsella. (Richter & Ozer 2007, 39 – 51)

9 PRODUKTIIVINEN OSIO

Opinnäytetyöni produktiivisena osiona kuvattiin videolle vaihto-opiskelijoiden haastatteluja, jotka julkaistaan englannin kielen verkkokurssilla. Kurssi on nimeltään Työelämän englanti 1, joka on Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa pakollinen kaikille opiskelijoille. Suunnitellun verkkokurssin pääasiallisena kohderyhmänä on tekniikan opiskelijat, koska heidän kanssaan työn tilaaja, lehtori Maija San työskentelee. Kurssin tarkka kuvaus on: *"Kurssin tavoitteena on, että opiskelija kehittää yleisesti työelämässä sekä myös omalla ammattialallaan*

tarvittavaa kielitaitoa tavoitteenaan taitotaso C1. Hän ymmärtää ja osaa kuvailla oman alansa peruskäsitteitä ja ilmiöitä, esitellä organisaation ja toimia yritysvierailun isäntänä, kertoa Suomen elinkeinoelämästä, kertoa koulutuksestaan, hakea työpaikkaa, ja viestiä suullisesti ja kirjallisesti erilaisissa työpaikan sisäisissä sekä asiakaspalvelutilanteissa. Hän osaa käyttää kielenoppimiseen liittyviä apuneuvoja tehokkaasti." (San 2009) Kurssin ja materiaalin on tarkoitus olla sen verran muokattavissa, että sitä voidaan käyttää myös laajemmalle kohderyhmälle. Videon tavoitteina kurssikuvauksen ulkopuolelta on totuttaa opiskelijoita kuuntelemaan ja ymmärtämään englannin erilaisia, ei-syntyperäisiä aksentteja. Lisäksi haastattelujen aiheena on koulunkäynti, opiskelijaelämä sekä vaihto-opiskelu, joilla toivotaan kannustamaan opiskelijoita vaihto-opiskeluun. Kurssin koko toteutus ei vielä kuvausten aikana ollut täysin suunniteltu, mutta videoihin tulee liittymään palautettavia harjoituksia, jotka opettaja suunnittelee myöhemmin videoiden pohjalta. Kurssi tulee sisältämään kahdesta kolmeen lähiopetuskertaa ja loput tapahtuvat itseopiskeluna verkossa.

9.1 Ennakkosuunnittelu

Oppimisaihio-ajattelun mukaisesti videoista yritettiin saada kaikki mahdollinen irti. Esimerkiksi kysymykset ja käsiteltävät aiheet oli valittu siten, että ne eivät keskity pelkästään ensisijaisen kohderyhmän aiheisiin, vaan toimivat laajemmin kaikille opiskelijoille. Työhaastattelutilanteissa, varsinkin ulkomailla, voi tulla tarvetta kertoa koulutuksestaan, jos työnantaja haluaa tietää tarkemmin millaista opiskelu suomessa on ja kuinka korkea on osaamisen taso. Myös vaihto-opiskelukokemuksista kertominen ja koulutuksen vertailu koskettaa kaikkia vaihto-opiskelusta kiinnostuneita. Silanderin (2003, 67 – 68) oppimisaihiotyyppejen jaottelussa tämä projekti itsessään on lähinnä oppimisen kohde, jolloin opiskelija todennäköisesti katsoo videomateriaalia, mutta ei sen tiimoilta ole suoraan aktiivinen. Työn tilaaja ei vielä tuotantovaiheessa osannut määritellä millaisia oheistehtäviä videoon liittyy. Tuotetun materiaalin pedagoginen funktio on jossain määrin reflektio, jossa katsoja voi verrata omaa englannin kielen taitoaan haastateltavan taitoihin. Tämä toivottavasti kannustaa katsojaakin käyttämään kielitaitoaan rohkeammin, kun näkee että vaihto-

oppilaatkaan eivät sitä aivan täydellisesti puhu ja ovat silti uskaltaneet vaihtoon lähteä, jossa se on heille ainut käytettävä kieli.

Kun kuvauksia suunniteltiin etukäteen, huomattiin pian, ettei opetusvideoon toimi aivan samat ratkaisut, kuin muihin videotuotantoihin. Koska kyseessä on kielten opetukseen käytettävä video, niin videon hyöty tulee siitä että katsoja näkee puhujan, sekä tämän kehon kielen puheen aikana. Suunnitelmat kuvitus-kuvan käytöstä jouduttiin siksi hylkäämään. Joiltakin vaihto-opiskelijoilta saatiin aiheeseen liittyviä valokuvia, joita voitiin käyttää kuvituksena, mutta pääsääntöisesti videoissa piti näkyä tämä puhuja. Kielten opetusvideoon hienoin ratkaisu olisi mennä autenttiseen ympäristöön, jossa kuvauksen kohde toimii arkielämässä käyttäen englantia oikeissa tilanteissa, mutta tällä aikataululla se ei ollut mahdollista, eikä toisaalta suurta hyötyä olisi saavutettu jos vaihto-opiskelijoita olisi kuvattu asioimassa suomessa, kun kohderyhmä tietää jo valmiiksi kuinka suomessa englantia puhutaan. Lopputuotteeksi tässä tapauksessa jäi kuvata pelkästään niin kutsuttuja puhuvia päitä.

Työn tilaaja oli etukäteen ohjeistanut haastateltavat joko valmistelemaan puheen etukäteen annettujen kysymysten pohjalta, tai opettaja itse haastattelee vaihto-opiskelijoita kuvausten aikana. Tästä johtuen tiesimme etukäteen että haastatteluja ei varmasti saada talteen yhdellä otoksella, joten videota olisi pakko leikata jälkikäteen. Kun kuvituskuvista oli pääsääntöisesti luovuttu, huomattiin että leikkauskohtia täytyy naamioda jollain muulla. Ratkaisuksi ongelmaan otin mukaan toisen kameran, jolla kuvataan haastateltavaa hieman laajemmalla kuvalla sivusta ja pääkamera taltioi puolikuvan puhujasta.

9.2 Tekniset valmistelut

Kuvauksissa käytettävän kaluston valinnoissa pyrin minimoimaan kaikki mahdolliset riskit, joihin on etukäteen mahdollista varautua. Etukäteen tiesin että kuvauspaikkana on Kymenlaakson ammattikorkeakoulun, metsolan toimipiste ja kumpanakin kuvauspäivänä ollaan eri tiloissa. Laadukkaan lopputuloksen saavuttamiseksi, on lisävalaisu sisätiloissa lähes pakollista. Kuvaaminen olisi kyllä mahdollista, mutta esimerkiksi suoraan ylhäältä valaisevat kattovalot voi-

vat jättää kasvot tummiksi, tai ainakin kasvon muodoista voi aiheutua ikäviä varjoja, jotka voidaan ehkäistä pehmeillä ja tarpeeksi alas sijoitetuilla valoilla. Lisäksi lopputuotteen pakkaaminen verkkoon voi korostaa heikosta valaisusta aiheutuvia ongelmia. Valoiksi valitsin mukaan niin kutsutun punapääsetin, joka on yhteen laukkuun pakattu kompakti kolmen valaisimen paketti. Punapäällä saadaan tehokkaasti valaistua pienet kuvaustilanteet ja esimerkiksi haastatteluihin saadaan sillä perus kolmipistevalaisu aikaiseksi. Punapääsetin valintaan vaikutti myös se että olen niiden kanssa työskennellyt usein, joten ne ovat itselleni tulleet tutuksi. Pehmeän valon aikaansaamiseksi, varasin jokaiselle lampulle mukaan pehmennyskalvot. Koska en etukäteen tiennyt millaiset tilat ovat kyseessä, varasin lampuille mukaan myös päivänvalo-kääntökalvot, jos tiloissa sattuisi olemaan runsaasti luonnonvaloa.

Myös äänen taltiointiin varauduin minimoimalla riskejä. Koska mukana oli kaksi kameraa, asensin toissijaiseen kameraan kiinteän mikrofonin, joka taltioi äänet kaiken varalta, mutta kameran ollessa kauempana, tämä voisi toimia aivan äärimmäisenä hätävarana, jos muualla menee kaikki pieleen. Pääkameraan kytkin suunnattavan haulikkomikrofonin erillisellä jalustalla, jolloin mahdolliset kameran käsittelyäänet eivät kantaudu mikrofoniin. Pääkameraan kytkin lisäksi langallisen nappimikrofonin, joka pujotettiin haastateltavien paidan ali kaulukseen ja tällä saatiin aikaiseksi paras puheääni. Langallisen mikrofonin valitsin siksi että langattomissa ratkaisuissa on useampia mahdollisuuksia tehdä virheitä. Langattomissa laitteissa sekä lähetin, että vastaanotin vaikuttavat äänentasoon, joten molemmat tulisi aina säätää tilanteen mukaan. Lisäksi langattomat järjestelmät ovat alttiimpia ulkoisille häiriöille.

Pääkamerana käytössäni oli koululta lainattu JVC HDV tuotantokamera, jolla olisi voinut kuvata myös teräväpiirtokuvaa, mutta tässä käytössä se ei ollut tarpeellista, koska lopputulos julkaistaan pienemmällä resoluutiolla verkossa. Kakkoskamerana, joka kuvasi sivusta laajempaa kuvaa, oli oppimisteknologiakeskuksen pieni tuotantokameran ja harrastajakameran välimuoto. Molemmat kamerat olivat jalustalla, koska haastattelussa ei ole tarvetta liikutella kameraa juuri ollenkaan.

9.3 Haastattelut

Ensimmäinen kuvauspäivä oli torstaina 8.10.2009, jolloin paikalle pääsi kaksi vaihto-opiskelijaa. Loput seitsemän vaihto-opiskelijaa kuvattiin seuraavana päivänä 9.10.2009. Vaihto-opiskelijoita oli alun perin sovittu haastateltavaksi kymmenen, mutta yksi joutui perumaan. Päästyäni kuvauspaikalle, paljastui käytössä oleva tila kielistudioksi, jolla oli sekä hyviä että huonoja puolia. Kohdallaisen vanhasta rakennuksesta johtuen, ilmastointi ja lämpöpatterit pitivät jonkin verran ääntä. Kielistudion seinillä roikkuvat somistukset antoivat kansainvälistä tunnelmaa, mutta kiinteästi asennetut pöydät häittivät kuvauspaikan asetelua. Pöydillä olevat kuulokkeet antoivat mikrofonin johdolle hyvän piilopaikan, mutta kuulokepino ei kuvassa ole kovinkaan kaunis näky. Molemmissa luokissa oli ikkunoissa sälekaihtimet, joilla luonnonvalo saatiin hyvin estettyä, myöskään auringon valo ei onneksi työntynyt kaihtimien väleistä sisään. Vaihto-oppilaiden haastattelun suoritti opettaja ja itse keskityin vain kuvaamiseen. Tavoitteena oli haastattelulla saada opiskelijat itse kertomaan asioista siten, että kysymykset voidaan leikata pois ja lopputulos olisi mahdollisimman sujuva kertomus opiskelijaelämästä

9.4 Jälkityö

Haastatteluiden editointi tapahtui useassa vaiheessa. Alkuun suoritin raakaleikkauksen, jossa valitsin vaihtoehtoista parhaan ääniraidan, joka oli poikkeuksetta nappimikrofonilla taltioitu. Ääniraidalta korjailin suurimpia tasoeroja, sekä poistin mm. ilmastoinnista johtuvan taustahuminan. Huminan poisto oli hieman työläämpää niissä haastatteluissa, joissa haastateltava puhui hiljempaa. Toiset taas olivat varsin helppoja, kun puhuja käytti voimakkaampaa ääntä. Seuraavana työvaiheena oli karkeasti leikata pois haastattelijan kysymykset ja muut käyttökelvottomat kohdat videoista, sekä järjestellä haastatteluissa kerrotut asiat mielestäni loogiseen järjestykseen. Tämän jälkeen materiaalit lähetettiin Tilaa-jalle tarkastettavaksi ja hän antoi lopullisen määräyksen missä järjestyksessä asiat haastatteluissa kerrotaan ja mitkä osat poistetaan. Tämän ohjeistuksen mukaan suoritin lopullisen leikkauksen, sekä kuvien ja äänen hienosäädön.

9.5 Ongelmat

Heti projektin alussa kuvausaikataulua suunnitellessa, työn tilaaja oli ajatellut kuvaukset lokakuun loppupuolelle, syysloman jälkeen. Itselleni taas ongelmaksi tuli juuri opinnäytetyön palautuksesta johtuva kiire, joten kuvausaikataulua piti aikaistaa. Välissä olevalle syyslomaviikolle oli sekä tilaajalla, että haastateltavilla jo lomasuunnitelmia, joten kuvausten piti tapahtua jo ennen lomaviikkoa. Vaihto-opiskelijoille oli arkisinkin suunniteltu melko täyttä ohjelmaa, joten yhteinen aika löytyi ensimmäiselle kuvauspäivälle iltapäivällä klo 15 jälkeen ja toiselle kuvauspäivälle klo 11 - 14. Toisen kuvauspäivän aikataulu hieman jännitti, kun haastateltavia oli tulossa kuitenkin seitsemän ja aika oli rajallinen.

Tekniikan kanssa ongelmia tuli lähinnä niiden laitteiden kanssa, joilla en ole aikaisemmin työskennellyt, poislukien yhden punapään polttimo, joka paloi toisena kuvauspäivänä, juuri ennen kuvausten alkua. Tähän olin kuitenkin ennalta varautunut, joten mukani oli kaksi varapolttimoa. Langallinen mikrofoni toimi muuten moitteetta, mutta mikrofoniin johto oli pakatessa kierretty niin pienelle rullalle, että se oli käytössä aika pahan näköinen "serpentiini", joka onneksi saatiin molemmilla kuvauspaikoilla piilotettua kameroilta näkymättömiin.

Kakkoskameran suurin ongelma on oma ulkoinen näyttö, joka ei näytä laajakuvaa oikealla kuvasuhteella, joten näytön kanssa kuvan rajaaminen on hieman hankalampaa. Kuvatessa näyttö ei myöskään toistanut koko kameran kuvaamaa kuva-alaa, vaan rajasi sitä hieman. Tämän huomasin vasta editoinnissa, kun kuvissa näkyi pöydän kulmia, jotka olin näytön mukaan rajannut pois kuvasta. Harrastajakameran piirteenä oli myös virransäästöominaisuus, jolla kamera sammutti itsensä seisottuaan toimeettomana muutaman minuutin, vaikka kamera oli kytkettynä verkkovirtaan. Tämä ei sinänsä kuvaamista haitannut, mutta kamera piti käytännössä sammuttaa ja käynnistää uudelleen jokaisen haastattelun alussa, kun oikealla tuotantokameralla riitti että painaa tallennusnappia. Kamerassa suurin osa säädöistä on sijoitettu omilla napeillaan kameran ulkopintaan, mutta esimerkiksi äänen tasojen säätö on jostain syystä piilotettu yhden napin taakse omaan menu-valikkoonsa. Tämä on kameralle hieman huono ratkaisu, koska yleensä kuvatessa pitää myös äänen tasoja vahtia ja tarvittaessa korjata.

Tässä tapauksessa en kakkoskameraa kuitenkaan vahtinut, vaan käynnistettyäni kameran, siirryin itse pääkameran taakse kuvaamaan.

Haastattelutilanteessa kysymyksiä olisi pitänyt etukäteen suunnitella tarkemmin, esimerkiksi muotoon "Tell me about...", kun nyt jotkin kysymykset alkoivat "Do you...". Vaikka haastateltavat oli etukäteen ohjeistettu kertomaan asioista oin sanoin, muutamien kysymysten kohdalla sattui kuitenkin että opiskelija vastasi pelkän kyllä tai ei, kertomuksen sijaan. Myös kysymykseen "mitä opiskelet" tuli helposti vain vastaus että "merenkulkua." Välillä haastateltavat kyllä kertoivat asioista sujuvasti, mutta kun käsiteltävä asia oli jo mainittu kysymyksessä, ei haastateltava sitä enää maininnut. Nämä voitiin leikkausvaiheessa korvata tekstillä, mutta parempi lopputulos olisi saavutettu jos kertoja olisi ne ääneen sanonut. Onneksi muutamalla opiskelijalla oli etukäteen valmisteltu puhe, jonka kertoivat kameralle, eikä haastattelua tällöin tarvittu välttämättä ollenkaan. Pienehkö ongelma puheissakin oli se, että puheen katkaiseminen vielä pienempiin osiin oli hankalampaa, mutta ei kuitenkaan mahdotonta.

Editointivaiheessa huomasin että ensimmäisessä luokassa ilmastointi suhisi todella kovaa ja sen poistamiseksi piti tehdä hieman enemmän töitä, kun taas toisessa luokassa ilman vaihto tapahtui käytävän kautta, joten humina oli vaikeampi. Voimakkaankin huminan poistaminen on mahdollista, mutta se tekee puheäänestä sähköisen kuuloisen, joten sitä ei aina kannata tehdä. Tämän projektin kohdalla sain äänet kuitenkin melko hyvän kuuloisiksi, eikä sähköisyyttä äänestä juurikaan huomaa, ellei erikseen osaa asiaa kuunnella. Toisessa luokassa äänen kanssa ongelmaksi tuli käytävämelu, kun luokan kohdalla oli oleskelutila ja yleinen wc, jonka oven sulkeminen aiheutti toisinaan melko kovaäänisen pamauksen. Äänet eivät onneksi nappimikrofonin kautta kuuluneet liian voimakkaasti.

10 YHTEENVETO

Kymenlaakson ammattikorkeakoulussa tehdään jatkuvasti kehitystyötä erilaisen verkko-opiskelumenetelmien hyödyntämiseksi. Videoneuvottelu- ja luento-kaappauslaitteita asennetaan jatkuvasti lisää ja opettajia koulutetaan näitä lait-

teita hyödyntämään. Verkko-opiskelu ei todennäköisesti tule korvaamaan perinteistä opiskelua, mutta oikein käytettynä, teknologia helpottaa ja parantaa opiskelun laatua sekä tehokkuutta huomattavasti. Lisäksi opintoja voi suorittaa helpommin työn ohessa, kun etäopiskelu sallii joustavamman ajan käytön.

Opetusvideon toteutukseen ryhtyessäni, oli minulla itselläni hieman toisenlainen käsitys siitä, kuinka opetusvideoita voi toteuttaa. Totuus selvisi kuitenkin jo varhain suunnitteluvaiheessa, kun videon tehtävää alettiin tarkemmin määrittää ja huomasin, ettei opetusmateriaalissa voida aivan kaikkia elokuvailmaisun keinoja hyödyntää. Elokuvailmaisussa yleisenä tavoitteena on saada katsoja keskittymään sisältöön, tai uppoutumaan tarinaan, eikä huomioida elokuvan teknisiä yksityiskohtia. Usein naureskellaan vanhoille science fiction elokuville, joissa lentäviä lautasia kannattelevat siimat näkyvät. Harvat kuitenkaan muistelevat näiden elokuvien juonten kuvioita, koska huomio on kiinnittynyt toteutukseen. Vapaa-ajalla elokuvan tarkoitus on viihdyttää, mutta opetuksessa sen tulee toimia opetusvälineenä, jolloin huomion kiinnittyminen käsiteltävään asiaan on erityisen tärkeää. Opetusvideon pituus on myös huomioitava, kun käsiteltävä aihe ei välttämättä kiinnosta kaikkia katsojia, niin sekin voi vaikuttaa keskittymiseen.

Laadukkaan videomateriaalin tuottamiseen tarvittavan tekniikan määrä yllätti myös työn tilaajan, kun odotuksissa oli että paikalle saapuu mies ja kamera. Jos kyseessä olisi ollut oikea tuotanto, niin toteutus olisi todennäköisesti ollut hieman kevyempi, mutta tässä tapauksessa kun työvoimana on ilmaiseksi työskentelevä opinnäytetyön tekijä, ei tuotannolla sinänsä ollut kustannuksia. Kahden kameran kanssa kuvatessa olisi assistentti ollut tarpeellinen, niin kaluston kasaaminen ja purkaminen olisi tapahtunut hieman helpommin. Lisäksi toiselle kameralle olisi ollut hyvä saada käyttäjä. Tällaisen opetusvideon tuottaminen oikealla työvoimalla olisi melko kallis ratkaisu, joten opetusmateriaalin tarve on perusteltava huolella ja suunnitteluun panostettava, jotta rahalle saadaan vastinetta.

Opetusaihiomallin mukaisesti tälläkin videolla oli jo tilaajan toimesta kaksi käyttötarkoitusta. Pakollisen kurssin tavoitteiden mukainen taito kertoa koulutuksesta ja lisätä kiinnostusta vaihto-opiskeluun. Lisäksi videon sisältö sovel-

tuu laajasti ensisijaisen kohderyhmän ulkopuolelle, kun haastateltavat eivät keskity tekniikan opiskeluun, vaan opiskeluun yleisesti. Uskon että videoita voi helposti käyttää Kymenlaakson ammattikorkeakoulun jokaisella toimialalla tämän saman peruskurssin oheismateriaalina.

11 LÄHTEET

Alamäki A. Luukkonen J. 2002 eLearning. Helsinki. Edita Publishing Oy

Budden J. 2008. Using video 2. Saatavissa:

<http://www.teachingenglish.org.uk/language-assistant/teaching-tips/using-video-2> Teaching English. [viitattu 3.10.2009].

Burt M. 1999. Using Video with Adult English Language Learners. Saatavissa:

http://www.cal.org/caela/esl_resources/digests/video.html CAELA The Center for Adult English Language Acquisition [viitattu 25.10.2009].

Chitu A. 2009 A browser is a search engine. Saatavissa:

<http://googlesystem.blogspot.com/2009/06/browser-is-search-engine.html> Google operating system. [viitattu 17.10.2009]

Essberger J. 2000. Notes on Using Video in the Language Classroom. Saatavissa:

<http://www.englishclub.com/tefl-articles/video.htm> EnglishClub.com [viitattu 3.10.2009].

Follansbee J. 2004. Get streaming! Amsterdam Focal Press. cop

Järvelä S. Heikkinen P. Lehtinen E. Nurmi S. Jaakkola T. 2006. Oppimisen teoria ja teknologian opetuskäyttö. Helsinki. WSOY Oppimateriaalit Oy

Kalliala E. 2002. Verkko-opettamisen käsikirja. Helsinki. Oy Finn Lectura Ab.

Keränen V. Penttinen J. 2007. Verkko-oppimateriaalin tuottajan opas.

Jyväskylä. Docendo.

McKinnon M. Teaching technologies: teaching English using video Saatavissa: <http://www.onestopenglish.com/section.asp?docid=146527> Onestopenglish. [viitattu 3.10.2009].

Moilanen T. 2006. Digitaalisten oppimateriaalien tuottaminen ja uudelleenkäytettävyys. Lappeenranta. Lappeenrannan teknillinen yliopisto.

Mäkäläinen J. 2001. ABC-digi. Sisällöntuottajan käsikirja. Helsinki. Edita Oyj

Puupponen H. 2003. Viestinnän peruskysymykset. Saatavissa: <http://appro.mit.jyu.fi/essikurssi/viestinta/t1/#TOC2> Jyväskylän yliopisto [viitattu 3.10.2009].

Richter S. Ozer J. 2007. Hands-on guide to Flash video. Oxford. UK. Elsevier INC.

Sariola J. Videoteknologian käyttö yliopistoissa 2006. Saatavissa: <http://www.virtuaaliyliopisto.fi/data/files/svy-julkaisut/julkaisu006.pdf> Suomen virtuaaliyliopisto [viitattu 3.10.2009].

Silander P. Koli H. 2003. Verkko-opetuksen työkalupakki. Helsinki. Oy Finn Lectura Ab.

Vainionpää J. 2006. Erilaiset oppijat ja oppimateriaalit verkko-opiskelussa. Tampere. Tampere University Press.

Walker S. 1997. Video in teaching English for specific purposes. Saatavissa: <http://skyscraper.fortunecity.com/networking/68/edtech/aisha.html> The University of Manchester. [viitattu 3.10.2009].

PAINAMATTOMAT LÄHTEET

San M. 2009 Tekijän keskustelut työn tilaajan kanssa. Kotka. Kymenlaakson ammattikorkeakoulu.

Suiter S. 2009. Saatavissa <http://www.youtube.com/watch?v=o4MwTvtYrUQ>
Google / Youtube [viitattu 17.10.2009]